

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Origenes

Rothomagi, 1668

Ek Tu [...] E Qvinto Tomo In Iohannis Euangelium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

EΚ ΤΟΥ

E QVINTO TOMO

ε.κ. 71 Πέμπτη τμήμα τῆς εἰς τὸν κ' ἰωάννου.

In Iohannis Evangelium.

Eis ὁ ἀποστόλων.

In Praefatione.

Eodem interprete.

Επει μὴ ἀκούετε ὁ κ' ἰωάννου ἀποστόλου
 πρὸς ἡμᾶς ἔργον ἔχει τὸ θεοῦ ἔργον
 καὶ ἐξουσίαν τὰ πολλὰ σοὶ παραγγέλλει καὶ τὰ
 πρὸς σὲ καθίσταται ἀξίους, ἐγὼ ἐκκλίνων πρὸς
 καμύτων, καὶ ἀπειθαρχέω πρὸς τὸ θεοῦ ἔργον
 ὅτι τὸ θεῖον εἶδος τὰ διὰ ἐαυτοῦ ἐπιτελεῖται
 ἕσπερ κινδύων, σπουδαίως αὐτὸ ἐμὰ πρὸς
 ὑπὸ τῆς γραφῆς ἀποστόλου τὰ πολλὰ ποιῶν
 βιβλία. φησὶ γὰρ ἐν τῇ ἐκκλησιαστῇ σοφίᾳ
 ἡμεῖς μου φύλαξαι τὸ ποιῆσαι βιβλία πολλά. ὅτι
 ἐστὶ πνευματικὸς, καὶ μὴ ἐστὶν κάρως ἄνευ. **B**
 ἡμεῖς γὰρ εἰ μὴ ἐξ ἡμῶν πνευματικῶν καὶ
 ἐπὶ ἡμῶν ἀναφῆ ἡ λέξις ἡ ἀποστολικὴ ἀπικρῆς,
 ἀδελφίκα ἡμῶν ἐπιπέσει, μὴ φύλαξάμε-
 νοι ποιῆσαι βιβλία πολλά.

Quoniam non contentus id absen-
 tis mei causa tibi operis sumpsisse,
 ut mihi secundum Deum monitor esses
 & laboris exactor, postulas etiam ut pro
 meo in te officio, multa elaborem: ego
 laborem fugiens & eo periculo circum-
 fessus quod à Deo impendet iis, qui ad
 scribendum in divinas literas sese contu-
 lerunt, Scripturæ patrociniò tuè me
 possim multos libros scribere recusans.
 Sic enim in Ecclesiastè Solomon: *Fili mi,*
cave ut multos libros conscribas: non est fi-
nis, & multa medicatio carnis defatigatio est.
 Nos enim, nisi sensum abstrusum, & no-
 bis adhuc obscurem proposita illa Solo-
 monis habet sententia, præceptum id
 penitus perfregimus, qui non cavimus
 ne multos libros conficeremus.

Ecc. 12. 12.

Εἶπε εἰπὼν ὡς εἰς ὀλίγα τῶν διαθηκῶν ῥητὰ
 πένταρες αὐτῶν διηγήθησθαι ἡμῶν, ὅτι φέρει.

Deinde postquam dixit [Origenes] se volu-
 mina quatuor in pauca Evangelii
 verba absoluisse, adjungit.

Ὅσον γὰρ ἐπὶ τῇ λέξει δύο σηµαίνονται ὡς ἂν
 ἡμεῖς φύλαξαι τὸ ποιῆσαι βιβλία πολλά, ἐν
 ἑκαστῇ τῶν ἐκκλησιαστῶν βιβλία πολλά, ἔπειτα
 ἀπὸ τῆς ἐξουσίας βιβλία πολλά, καὶ εἰ
 μὴ ὁ ἀποστόλος, πρῶτος ὁ δὲ δεύτερος. εἰ γὰρ
 δὲ δεύτερος, ἢ πρῶτος ὁ ἀποστόλος. πλὴν ἐπιπέ-
 ραται * δόξασθαι μαθητῶν μὴ διὰ τὴν ποιῆν βι-
 βλία πλείονα. ἡ δὲ ἐπιπέσει ὡς ὁ νῦν ἡ-
 μῶν ἀποστολικὸς ἰσχυρισμὸς, ὅτι τὸ θεῖον εἶδος
 ἀποστόλου ὁ ῥητὸν * καὶ καθίσταται ὁ ἀπο-
 στόλος, ὡς τὸ μὴ εἶναι ἀξίους πολλῶν βιβλίων
 συντάξασθαι ἐργασίαν, καὶ ἰσχυρῶς πρὸς τὸ
 εἶναι τὴν κατὰ τὰς συντάξεις αὐτῶν ἐπιπέσει
 πρὸς ἀλλήλους ἀποστολικὴν τὴν ἀποστολικὴν
 φησὶν ἡμῶν. καὶ τὰς σὺ πηλικὸς ἀπο-
 στόλος λέξας πρὸς τὸ εἶναι ἐπὶ ἡμῶν ἐπιπέσει
 πρὸς. ἀλλ' ἐπὶ * τὴν γραφὴν ὁσπερ εἰδὼς δὲ
 ἐπιπέσει, μὴ ἀποστολικῶς ἑαυτῶν καθίσταται
 ἡμῶν ὁ νεοκράτης, ὡς τὸ πλὴν τῶν λέξιν
 ἐπιπέσει, ἢ ἀποστολικῶς, μὴ τῶν φηρο-
 μένων μοι ἀπὸ ἐμοῦ ἀποστόλου, ἢ γὰρ

Quantum enim ex ipsa dictione con-
 jicere licet, duo significantur his verbis:
Fili mi, cave multos libros conficias: primum
 quidem, non esse habendos multos li-
 bros, alterum, non esse multos com-
 ponendos: & nisi primum, plane secun-
 dum; si verò secundum, non primum
 omnino, praterquam quod utrinque do-
 ceteri videmur non esse complures libros
 conficiendos. Poteram autem ad id quod
 nobis sub aciem sermonis venit, adha-
 rescens, ad τὴν Scripturæ dictum excusa-
 tionis loco mittere, & confirmata re ex
 eo quod neque sancti multorum libro-
 rum compositioni studuerint, desinere
 deinceps subjungere commentarios juxta
 foedus inter nos initum ad te transmit-
 tendos; & tu fortasse illo dicto Scriptu-
 ræ commotus id mihi in posterum con-
 cessisses: sed quoniam Scripturæ cum re-
 cta mente & conscientia excutiendæ sunt,
 nec temere gaudendum quasi eas intelli-
 ligas ex eo quod nudam dictionem per-
 ceperis, rem non prolato, nec, quæ
 mihi videtur suffragari, defensionem af-

* ἢ δι-
 ἔμοσ

* ἢ δι-
 ἔμοσ

fero, qua uti contra me possis, si prae-
 ter pactum aliquid fecero. Ac primum
 quidem, quando dictis illis historia con-
 sentire videtur, cum nemo sanctorum
 plures commentarios ediderit, nec mul-
 tis libris sensa sua exposuerit, de hoc
 disputandum est. Qui vero reprehendet
 quod ad plura scribenda me accingam,
 Mosem talem ac tantum virum, quinque
 solos libros reliquisse dicet.

Ασμο αὐ κατ' ἑμὸν, εἰ πρὸς τὰς συνθήκας
 ποιήσαιμι ὑπερβαίνω. καὶ πρῶτον γὰρ ἐπὶ δευτέ-
 ρῃ λέξει συναγορεύειν ἢ ἱστορεῖν, ὡς ἔστιν ἐν
 ἰστορίαις ἐκείναις συντάξις πλείονας, καὶ ἐν
 πολλῶν βιβλίοις τὸν νοῦν αὐτῶ ἐκπιπέσειν, πε-
 ρεῖ τὰς λέξεις. ὅθεν ἔγραψάν μοι εἰς σωτη-
 ρίαν πλείονας ἐργασίαι τὸν τοιαύτων μερῶν
 φησὶ πέντε μόνας βίβλους καταλείπειναι.

EX EODEM TOMO QUINTO
 COMMENTARIORVM
 IN IOHANNEM.

Interprete HENRICO VALESIO.

IS vero quem Deus idoneum reddidit, B
 qui Novi Testamenti minister esset,
 non litera, & verbis tenus; sed Spiritus
 ipse; Paulus scilicet, qui ab Hieroso-
 lymis & finitimis locis usque ad Illyri-
 cum Euangelium adimplevit, non om-
 nibus Ecclesiis, quas docuerat, scripsit
 sed & iis quibus scripsit, paucas admo-
 dum lineas exaravit. Petrus autem cui
 tanquam fundamento superstructa est
 Ecclesia Christi, adversus quam nec ipsa
 inferorum porta praevaliturae sunt, unam
 dumtaxat omnium consensu receptam
 reliquit Epistolam. Concedamus vero &
 secundam ejus esse: de hac enim ambi-
 gatur. Iam vero quid dicendum & de eo,
 qui in sinu Christi recubuit, Ioanne?
 Qui quidem vnum reliquit Euangelium,
 tametsi fateatur tot se libros scribere
 potuisse, quot nec orbis ipse terrarum
 posset continere. Scripsit praeterea Re-
 velationem; iussus filere, nec septem
 tonitruum voces perscribere. Scripsit e-
 tiam Epistolam admodum brevem. Sed
 concedamus si placet, & secundam, &
 tertiam ab illo scriptas esse; neque enim
 has genuinas illius esse omnes consentiunt.

Ὁ ὁ ἰωαννης ἀγαθὸς καὶ ἁγίος καὶ
 ἁγιώτατος ἀποστόλος καὶ ἡγεμὼν πάν-
 τος. ὁ πληρωτικὸς τῶν βιβλίων τῶν ἱερο-
 σαλήμ, καὶ κατὰ μέρος τῶν ἰουδαίων, ὡς
 πάσαις ἔγραψεν ἵνα ἐδιδάξῃ ἐκκλησίαν. ἔ-
 γρη καὶ ἵνα ἔγραψεν, ὁλίγους εἰς τὴν ἐκ-
 κλησίαν, ἵνα ἴδῃ ὅτι οὐκ ἐδιδάξεν ἐκκλησίαν,
 ἵνα πύλαι αἰῶν καὶ κρητὸν οὐρανῶν, μίαν ἐπιστολὴν
 ὁμολογησάμενος καταλείπειν. ἔγραψεν καὶ δευ-
 τέρην, ἀμφιβολοῦσαν γὰρ. τί δὲ πρὸς τὸν αἰ-
 περόντος λέγει ἐπὶ τῷ ἁγίῳ ἰωάννῃ;
 ὅς βιασθέντων ἐν καταλείπειν, ὁμολογῶν δύ-
 ναται ἰσχυρῶς ποιῆσαι, ἃ ὡς ὁ κόσμος γιν-
 ῶσκει ἐδιδάξεν. ἔγραψεν καὶ τὴν τρίτην ἐπιστολὴν,
 κατὰ μέρος συντάξις, καὶ μὴ γράψαι τὰς ἑπτά
 ἐπιστολὰς ἑσθλῶν φωνῶν. καταλείπειν δὲ καὶ
 ἐπιστολὴν πρὸς ὁλίγους εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ἔγραψεν καὶ
 δευτέρην, καὶ τρίτην, ἐπὶ τῷ πρῶτῳ φωνῶν.
 Ὅσοι γινώσκουσιν ἐπὶ ταῦτα. πλείονα οὐκ εἰσὶ εἰς τὴν
 ἀμφότεραι ἐκείνη.

Ambae tamen vix centum versus continent.

Deinde Prophetis & Apostolis enumeratis,
 quorum singuli pauca, sed neque pauca
 conscripserunt, addit postea
 [Origenes.]

Εἶτα ἀποφθιμισάμενος παρρησίας καὶ
 ἀποστόλους, ὁλίγα ἐκάστου, ἢ ὡς ἔστι
 ὁλίγα γράψαντος, ἐπέγραψεν
 καὶ ταῦτα.

Interprete IOHANNI TARINO.

Hareo deinde ac caligantibus oculis
 vertigine astuo, ne tibi obtemperans
 non obedierim Deo, neque sanctos sim
 imitatus, nisi jam propter vehementiam

Ἰλιθίαν μοι ἐπέρχεται σκοποδιάνη, μὴ
 ἄρα πειθαρχῶν σοὶ ὅτι ἐπιταρραχῆσαι θεῷ, ἐδὲ
 τοῦ ἁγίου ἐμιμησάμενος. εἰ μὴ σφοδρῶς ἐπι-
 νω